

Broj 1. i 2. SIJEČANJ I VELJAČA 1919. GOD. XLIII.

ŠUMARSKI LIST

GLASILO HRVATSKO-SLAVONSKOG ŠUMARSKOG DRUŠTVA.

Izvješće i zapisnik o izvanrednoj glavnoj skupštini hrv. slav. šumarskog društva.

Dne 29. prosinca 1918. obdržana je u Zagrebu u društvenim prostorijama izvanredna skupština hrv.-slav. šumarskog društva, koja je po društvenom predsjedništvu sazvana na zahtjev zagrebačkih članova društva. U predvečerje skupštine održan je običajni sastanak članova u posebnim prostorijama „Varoške pivnice.“ Sastanak je bio brojno posjećen, jer je na skupštinu došao veći broj članova i iz udaljenijih mesta, nego se je obzirom na vozne prilike moglo i smjelo očekivati. Sama skupština je bila tako brojno posjećena kao malo koja redovna glavna skupština, za koju mnogi članovi dobivaju putnu potporu od svojih službodavaca. Prisustvovalo joj je 81 član. Iz toga se vidi, da je interes za tu skupštinu bio velik, a to je lijep i dobar znak, da će se naše društvo i u buduće snažno razvijati. Sam tok skupštine predočujemo sa samim zapisnikom skupštine.

Zapisnik

sastavljen dne 29. prosinca 1918. prigodom obdržavanja izvanredne skupštine hrv. slav. šum. društva, pod predsjedanjem I. društvenog podpredsjednika, odsječnog savjetnika Marina de Bone uz slijedeći

Dnevni red:

1. Zahvala svih članova predsjedništva i odbora te izbor nove društvene uprave.
2. Primanje bivših državnih šumarskih činovnika stranih narodnosti u javnu šumarsku službu u Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni i Hercegovini.
3. Promjena društvenih pravila.

4. Prijedlozi o promicanju staleških, šumske organizatornih, šumske tehničkih, šumske političkih i t. d. pitanja u novoj državi SHS, u koliko takvi budu u smislu § 21. točka f) društvenih pravila, najkasnije dva dana prije skupštine dostavljeni društvenom predsjedništvu.

Članovi prisutni: Vjekoslav Bauer, Ante Baličević, Bartol Baretić, Hinko Begna, Emil Benić, Viktor Bönell, Dinko Blažić, Marino de Bona, Makso Brausil, Gjuro Cesarić, Ivan Čeović, Gjuro Demetrović, Vilim Dojković, Jure Dražić, Milan Duduković, Adolf Erny, Josip Fey, Vaclav Fuksa, Arnost Gerstmann, Josip Grünwald ml., Dragutin Gürth, Josip Hefner, Josip Heckner, Levin Heisinger, Adolf Helebrant, Dušan Jasić, Ivan Jerbić, Adolf Jošovec, Krešimir Katić, Velimir pl. Köröskenyi, Andrija Koprić st., Andrija Koprić ml., Bogoslav Kosović, Ivan Krajnyak, Lambert Krišković, Gustav Lach, Šandor pl. Lajer, Jovan Lazić, Albin Leustek, Mirko Majer, Srećko Majer, Rudolf Maraković, Mihovil Markić, Mirko Medaković, Žarko Miletić, Hinko Nagler, Dr. Gjuro Nenadić, Vilim Perc, Andrija Perušić, Dr. Andrija Petračić, Nikola Pleša, Bartol Pieško, Vilim Piršić, Pajo Popović, Antun Res-Koritić, Albert Rosmanith, August Ružička, Ljudevit Szentgyörgyi, Gjuro Strapajević, Vjekoslav Stublić, Slavko Sutlić, Stjepan Šimić, Vladimir Škorić, Petar Škrlec, Josip Štefović, Nikola Šubert, Rikard Šmidinger, Dragutin Trötzer, Dr. Aleksandar Ugrenović, Josip Uročić, Gašo Vac, Vilko Vidmar, Makso Fischer, Petar Vuković, Milan Weiner, Carmelo pl. Zajc, Slavko Zastavniković, Dušan Žec, Milan Žibrat, Ante Kern, Dragutin Polaček.

Predsjednik otvara skupštinu slijedećim govorom:

Veleštovana gospodo! Otvarajući današnju izvanrednu skupštinu, čast mi je pozdraviti Vas i izraziti moju vruću želju, da bi ova prva skupština našega društva u oslobođenoj i ujedinjenoj državi SHS dala pobude i stvorila temelje za takav rad u šumarskom društvu, koji će preporoditi ne samo to društvo, nego cijelokupno naše šumarstvo uopće. Žalibiože nije se ta skupština mogla održati u povoljnim vremenskim i prometnim prilikama — jedne i druge su sada veoma nepovoljne. Stoga je veliki dio članova iz Srijema i Podravine zamolio, da se skupština odgodi do vremena, kada budu sređenije prilike uopće, a naročito u prometnom pogledu.

Društveno predsjedništvo nije tomu moglo udovoljiti s razloga, što kratka odgoda nebi u tom pogledu ništa koristila, a odgoda na dulje vremena nije bila dopustiva.

Međutim se je ipak sastao lijep broj članova, tako, da se ova skupština može održati.

Prije prelaza na dnevni red, čast mi je skupštini izvjestiti, da su osim one gospode članova društvenog predsjedništva i odbora, koja su nalazeći se u Zagrebu, mogla ustmeno se dogovoriti, te koja su na temelju toga dogovora položila svoje mandate, međutim i sva ostala gospoda položila svoje mandate, tako da će današnja skupština imati izabrati u cijelosti sasvim novu upravu.

Buduć se nadalje današnjoj skupštini neće podnijeti izvješće tajnika o društvenom radu u kratkom razdoblju od minulé skupštine do danas, to je meni dužnost da izvestim skupštinu, da je povodom historičkog dogođaja od 29. listopada t. g., kada je hrvatski sabor prekinuo dosadašnje državno-pravne veze sa kraljevinom Ugarskom i vlast prenjeo na Narodno Vijeće SHS — odbor održao izvanrednu svečanu sjednicu na 9. studena t. g., u kojoj je Narodnom Vijeću izrazio svoju neograničenu odanost i povjerenje, te u ime narodnoga poreza votirao iznos od 3000 kruna.

Buduć da za taj izdatak ne ima pokrića u proračunu, molim skupštinu da taj izdatak izvoli naknadno odobriti. — (Skupština odobrava jednoglasno odborov zaključak.)

U razvitku naše države SHS nastupio je među inim i taj radosni i važni dogodaj, da je u Beogradu proglašena jedinstvena država SHS na čitavom njihovom etnografskom području, te da je kraljem te jedinstvene države proglašen kralj Petar I., a regentom prijestolonasljednik princ Aleksander, to držim, da govorim iz duše sviju prisutnih, ako predložim, da se princregentu pošalje pozdrav slijedećeg sadržaja:

„Hrvatsko-slavonsko šumarsko društvo u Zagrebu na svojoj izvanrednoj skupštini s iskrenom radošću pridružuje se mnogobrojnim oduševljenim i srdačnim pozdravima, koji bez prekida Vašem Visočanstvu stizavaju iz prostrane mlade države Srba, Hrvata i Slovenaca u živoj nadi, da će šume naše, koje su najljepši ukras naše mile otadžbine, pod mudrom vladom Vašeg Visočanstva procvasti i vječno ostati snažno vrelo, iz kojeg će narod naš crpsti svoju snagu i moć.

Sretni smo, što se ispunije najljepši ideali ujedinjenja troimenog naroda Slovenaca, Hrvata i Srba u veliku i slobodnu državu, te iz dubine zahvalne duše svoje kliče: „Živjelo Njegovo Veličanstvo uzvišeni kralj Petar i Visočanstvo regent Aleksander.“

Ministrom za šume i rude imenovan je gospodin Dr. Mehmed Spaho. — Time je ispunjeno jedno od najživljih nastojanja, koje smo htjeli u današnjoj našoj izvanrednoj skupštini posebno naglasiti. — Gojimo čvrstu nadu, da će taj naš ministar u našoj novoj velikoj državi obzirnu' upravu uvesti, tako te ćemo moći u našoj struci svi s oduševljenjem surađivati, pa će struka naša procvasti — postojeće naše goljeti ozeleniti — nadamo se pouzdano, da će i stališki naši odnošaji biti unapređeni! Predlažem, da u tom smislu pozdravimo gospodina ministra slijedećim brzovavom:

„Hrvatsko-slavonsko šumarsko društvo iz svoje izvanredne skupštine svesrdno pozdravlja Vaše imenovanje ministrom, posebnim za šume i rude, jer u istome vidi ostvarenim jedno od najživljih svojih nastojanja. — Živa nam je želja, da se pod Vašom upravom bude moglo sa našim šumama racijonalno gospodariti, da će postojeće goljeti ozeleniti, te da će se šumarski stališki odnošaji unaprijediti. U te svrhe izvolite uvijek raspolagati svim silama ovoga šumarskog društva.“

(Skupština je oba brzovavna pozdrava primila osobitim oduševljenjem.)

Konačno molim g. nadšumara Naglera, da bi izvolio voditi zapisnik o današnjoj skupštini.

Prelazimo sada na:

I. točku dnevnoga reda „Izbor nove društvene uprave.“ U smislu ustanova alineje 2. § 13. pravila ima se ponajprije izabrati predsjedništvo, t. j. predsjednik — I. i II. podpredsjednik, tajnik i blagajnik. Izbor će se po alineji 1. § 13. obaviti pismenim glasovanjem..

Buduć sam uvjeren, da je u interesu društva potrebno, da društveno predsjedništvo bude sasvim neodvisno od ika-kovog upliva šumarskog odsjeka, to u ime svoje i g. nadzornika Kerna izjavljujem, da otklanjamо svaki ponovni izbor.

U svrhu dogovora određujem stanku od 10 časaka. Za skrutatore imenujem gg. Rudolfa Erny-a i Antuna Res-Koritića.

Iza stanke od 10 časaka počela je predaja glasovnica, pa da se sama skupština tim glasovanjem a i kasnijim skrutinijem ne odluči, prelazi se na

II. točku dnevnoga reda: „Primanje bivših šumarskih činovnika stranih narodnosti u javnu šumarsku službu u Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji, Bosni i Hercegovini.“

Kod ove točke uzimlje riječ član Dr. Andrija Petračić te u podujem obrazloženju crta nastojanje šum. društva, gotovo od njegovog osnutka pa do danas, da se iz šum. službe u Hrvatskoj odstrane šumari stranih narodnosti, koji domaćim sinovima oduzimaju na taj način svakidanji kruh. Borilo se najprije proti njemačkim „Jägera“, tih pseudosumara, koji su nam u velike škodili, jer su gotovo sva naša javnost zaveli na stranputicu i loše mišljenje o šumarskoj struci i službi. Kasnije su nam skoro sva mjesta u državnoj šumarskoj upravi, uslijed bivšeg našeg političkog položaja, okupirali Madžari, koji su amo došli ne samo kao strukovni radnici, nego i kao politički propagatori. U novoj našoj državi SHS treba se što prije riješiti tudinskih, nepočudnih nam šumarskih činovnika i službenika, jer to zahtjeva pravedni i nužni obzir spram djece vlastitog naroda, a zahtjeva i interes naše mlade države, koja nesmije imati povjerenja u tudince. Poradi toga, što se izvanredna šumarska skupština nije mogla do danas sastati, a bilo je nužno da se što prije upozori na gornje činjenice gosp. povjerenika za narodno gospodarstvo, odaslano je k njemu iz sastanka šumara iz Zagreba i okolice posebno izaslanstvo, koje mu je saopćilo želju svih šumara Hrvata i Srba, da se strani šumari dignu iz službe i upute na službovanje u njihovu domovinu. — Gospodin povjerenik odriješio je do sada 33 državna šumara od službe, što sa zahvalom ističem, no jošte je ostalo iz nepoznatih nam razloga u službi dosta takovih, koji su nam kod svake zgone dali očutiti, da su oni madžari, naši gospodari, koji su kao odabranici madžarske vlade velikim marom širili madžarštinu, pomadžarivali propisano hrvatsko uređovanje u državnim šumskim uredima, pače imade među zaoštalima i takovih, koji su u političke i sebične svrhe dali svoja prezimena pomadžarizirati. — Zahtjevajmo danas, da se svi ovakovi strani šumari u našoj novoj državi maknu iz službe, jer mi s njima ne ćemo i nemožemo služiti i zajedno raditi.

Zato stavljam skupštini na prihvat slijedeće predloge:

1. Skupština odobrava postupak šumara iz Zagreba i okolice, koji su u ime svih hrvatskih šumara po posebnom izaslanstvu umolili gosp. povjerenika za narodno gospodarstvo, da digne iz državne službe šumare madžarske narodnosti.

2. Skupština zaključuje, da se šumarsko društvo posebnom obrazloženom predstavkom obrati na nadležne faktoare s molbom i zahtjevom, da se strani šumari, naročito oni, koji su nam zbog širenja madžarštine u službi poznati, a još su u službi, dignu iz službe. U koliko bi koji šumar stranac, koji nije kompromitovan, ostao u službi, neka mu se promjeni i dade rang iza onih domaćih šumara, koji su po vremenu služboyanja stariji, a bezrazložno su u unapredjenju zaostali.

Član Gašo Vac spominje, da kod državne šumske uprave imade još 23 Madžara a samo 14 Hrvata, a od Madžara baš onih u višem činovnom razredu, pa kad su niži otišli, neka se i viši maknu.

Kod glasovanja primljeni su predlozi člana Dra Petračića jednoglasno.

Točka III. „Promjena društvenih pravila.“

Kod ove točke dnevnog reda uzimlje riječ član Dr. Gjuro Nenadić, te ističe, da su sadanja društvena pravila malo ne 20 godina stara. Od god. 1900. kada su društvena pravila odobrena i na snagu stupila, mnogo se u našem životu promjenilo. Prilike, pod kojima su postojeća društvena pravila stvorena, danas su se iz temelja pomjenile. Nestalo je za uvijek onog ropskog doba i duha, pod kojim je naša staleška svijest tlačena i ugnjetana bila, a mi šumari na žalost više silom, nego li milom, upisivali smo se u naše društvo, da jednoglasno svojim društvenim pokroviteljem biramo bivšeg bana Kuhen-Hederwáry-a, čija će sramotna dvadeset-godišnja tiranska vlada nad našim narodom ostati upisana crnim slovima u povjesti našeg političkog života zadnjih decenija.

Ne samo, da se točka 1. društvenih pravila „da se društvo stavlja pod zaštitu doživotno izabranog pokrovitelja,“ nego i mnoge druge nesavremene ustanove iz društvenih pravila imaju brisati i zamjeniti drugima, koje će sadanjim prilikama i novom duhu vremena više odgovarati. Tako se ima promjeniti i sadanje ime društva, stupivši pri tom u bliži

dodir s bratskim društvima „Slovenskim šumarskim društvom“ i „Udruženjem srpskih šumara u Srbiji.“

Nadalje se imaju promjeniti i mnoge druge ustanove društvenih pravila, među kojima spominjem onu sadržanu u § 4., da se članovi dijele u redovite I. i II. razreda, koju ustanovu ne poznaje danas nijedno društvo, po kojoj se članovi dijele u razrede. Nije savremeno i demokratski, da se članovi društva dijele u razrede, u kojima nemaju jednaka prava i dužnosti. Po postojećim društvenim pravilima članovi II. razreda, a to su lugari, imaju pravo na skupštinu doći i predloge stavlјati, no nemaju prava glasa. Za članarinu od 2 K godišnjih, dobivaju „Lugarski vijesnik“ badava. Po novim društvenim pravilima, imao bi se ovaj nesavremeni odnošaj članova II. razr. prema društvu, drugačije udesiti i na druge temelje staviti. Ja držim, da naše lugarsko osoblje ne može za sebe stvoriti svoje posebno društvo, jer mu zato manjka mnogo preduvjeta, ne samo materijalne, nego i intelektualne naravi. U buduće lugari ostali bi pretplatnici „Lugarskog vijesnika“, koji bi se imao u posve drugom pravcu uređivati, nego dosada. Tako bi se u „Lugar. vijesniku“ morali donašati lahko pisani članci iz drugih područja javnog života, kao n. pr. o državi, njenom ustrojstvu, o općinskoj samoupravi, o zdravstvu, o trgovini, o pojedinim poglavljima nacionalne ekonomije i t. d. a ne uvijek o hrastu, bukvi, smreki i jeli.

Lugari, kao pretplatnici „Lug. vijesnika“ i njihove udove imaju prava i u buduće dobivati potporu iz društvene imovine, a osim toga imala bi se promjeniti i pravila „Zaklade za uzgoj djece šumarskih činovnika“, iz koje bi u buduće imala pravo dobiti potporu i djeca lugara, koja polaze srednje i visoke škole i u naucima pokazuju odličan uspjeh.

Osim navedenih manjkavosti društvenih pravila, ima ih još mnogo drugih, koje obzirom na vrijeme ne ću ovdje sve isticati, nego mi je čast slavnoj skupštini staviti predlog, da zaključi, neka novi upravni odbor izradi nacrt novih društvenih pravila i predloži ga slijedećoj glavnoj skupštini na prihvat.

Ovaj je predlog skupština jednoglasno prihvatile.

Član Gašo Vac predlaže, neka se obzirom na nove prilike, koje su nastale sjedinjenjem Jugoslavena u slobodnoj

državi, društvo samo u buduće nazove „Šumarsko društvo u kraljevstvu SHS.“ Član Dr. Andrija Petračić drži, da je još preuranjeno raspravljati o novom nazivu društva, dok se ne znade za mnijenje i drugih bratskih društava u tom predmetu, pa da je najpodesnije, da se novi odbor stavi u doticaj sa slovenskim i srpskim šumar. društвом, a da dođe do saveza svih triju društava, te neka se tek onda o nazivu raspravlja.

Član Ante Kern usvaja također mnijenje Dra Petračića, pa je predlog potonjega i primljen. Član Gašo Vac na to predlaže da se od naziva društvenog odbaci riječ „slavonsko,“ te da se društvo nazove „Hrvatsko šumar. društvo.“

Predlog je po skupštini prihvачen.

Točka IV. „Prijedlozi o promicanju staleških, šumsko organizatornih, šumsko tehničkih, šumsko političkih i t. d. pitanja.“

1. Društveni odbor po članu Anti Kernu stavlja pitanje, da li se imadu društvene obveznice (5100 K ratnog zajma) unovčiti ili pridržati? Član Josip Grünwald ml. izjavljuje, da je odbor svojedobno sam obveznice nabavio, pa neka i sam to pitanje riješi.

Član Dr. Andrija Petračić primjećuje na to, da je ovo pitanje već na zadnjoj skupštini bilo pertraktirano i da je odbor dobio absolvitorij, pa prigovor člana Grünwalda nije na mjestu. Član Dr. Gjuro Nenadić predlaže, da se obveznice zadrže, što skupština i prihvaca.

2. „Hrvatska mensa academica“ moli podporu. Tajnik Ante Kern izjavljuje, da odbor nije bio ovlašten, da u predmetu išta zaključi, pa je odlučio, da se pitanje podnese dašnjoj skupštini.

U raspravu utječu članovi Dr. Nenadić, Srećko Mayer, Dr. Petračić, Szentgyörgyi koji kao društveni blagajnik opominje, da bi blagajna mogla još podnijeti skrajni teret od 1000 K, na što skupština odlučuje, da se ta svota odredi kao pripomoć Mensi. Na predlog pako člana Srećka Mayera sakupljena je odmah među članovima na skupštini prisutnima u istu svrhu jošte svota od 1225 K.*

3. Član Josip Grünwald stavlja predlog osnivanja lugarske škole i obrazlaže kako slijedi:

* Naknadno priposlao član Stjepan Prpić nadšumar I. b. i. o. u istu svrhu 10 K.

Svima je nama šumarima, koji smo prije ili koji i sada upravljamo neposredno šumama, te kojima je kao pripomoć za upravu i čuvanje tih šuma dodijeljen stalan broj lugarskog osoblja, vrlo dobro poznato veliko pomanjkanje stručno izobraženog osoblja, izuzev rijetkih iznimaka.

Pomanjkanje takovog osoblja glavna je zapreka, što šumar upravitelj nije mogao i nemože, da uz ogromne uredske poslove izvršuje svoju zadaću onako, kako bi to po svojim službenim dužnostima i šumarskoj znanosti morao, a po svojoj savjeti i želio. U šumsko upravni kotar ili šumariju, a naročito kod političke šumske uprave, uvučeno je do desetak tisuća a i više jutara šuma, koje su često razbacane po jednome velikom području. Uslijed toga nije šumar upravitelj u stanju, da u jednoj godini pregleda barem jedan-puta sve šume svojeg kotara, pak je primoran prepustiti, da sve šumske kulturne radnje, sječe i.t. d. provada dodijeljeno mu lugarsko osoblje, koje je uz male iznimke neospozobljeno, a često i nepismeno. Naglasi li se, da se bilo jesenska, bilo proljetna sjetva sjemenja ili sadnja biljaka imade provesti u razmjerno kratkom razdoblju, želimo li polučiti uspjeh. Više puta sjeme i radnici stoje na tisuće kruna, a šumar upravitelj radi preogromnosti šumarije nemože niti dospjeti nadzirati, a kamo li rukovoditi te radnje, već to sve mora prepustiti nesposobnom lugarskom osoblju. Jasno je onda, da šumoposjednik trpi često ogromnu štetu, a šumar upravitelj sto jada. Kolike tek ogromne štete pretrpe šumoposjednici, ako se zlo provede proreda ili čišćenje mladih šuma. Pošto ne imade izgleda, da bi se u dogledno vrijeme broj šumara povećao tako, da bi se mogle velike šumarije razdijeliti na više šumarija, to je neophodno potrebno, da se osnuje čim prije lugarska škola, iz koje ćemo dobiti u toliko stručno spremno lugar. osoblje, koje će moći odredbe svojih predpostavljenih šumara ispravno shvatiti i valjano provesti. Time bi se šumoposjednicima prištredile više puta ogromne svote, koje su do sada beskorisno u šumsko gospodarstvo, a naročito za šumske kulturne radnje bile uložene, jer radnje nisu bez dobrog rukovodstva valjano izvedene. Šumari moći će se tada više posvetiti onima radnjama u šumskom gospodarstvu, za koje je uz veliku muku stekao svoje zvanje i za koje se iziskuje poznavanje šumarske znanosti, jer će ruko-

vodenje mnogih radnja u šumi moći mirne duše prepustiti lugarskom osobljju, koje stručno u tu svrhu izobraženo, bit će i pouzdano. Predlažem stoga slavnoj skupštini, da izvoli zaključiti, neka šumar, društvo stavi temeljem § 3. točke h) društvenih pravila zemaljskoj vladi u Zagrebu predlog, da se najvećim pospješenjem osnuje našim šumsko-upravnim prilikama toli potrebna lugarska škola.

Član Bogoslav Kosović misli, da bi se takav tečaj imao osnovati na jednoj ili na svim ratarnicama i da bi to bio najjednostavniji i najjeftiniji način, da se dode do stručno izobraženih lugara, pa makar se ratarnica zvala „ratarsko lugarska škola.“

Član Dr. Gjuro Nenadić protivi se predlogu člana B. Kosovića, da se lugarnice spoje sa postojećim ratarnicama. U svojem obrazloženju izvodi dosadanje iskustvo, a statistika to potvrđuje, da postojeće ratarnice u zemlji na žalost nijesu udovoljile svojoj svrsi, za koju su bile ustrojene, naime, da teoretski i praktički izobraze ratare, koji će kasnije kod svojih kuća napredno gospodareći, biti uzorom drugim seljanima. Veliki dio polaznika ratarnica posvetio se pisarskoj, lugarskoj, financijskoj i oružničkoj službi, pa je za to opravdana bojazan, da to spajanje neće odobriti više oblasti.

Između lugara i rataru, oim ponavljanja znanja iz osnovne škole, nema u toj školi ni jednoga predmeta za zajedničku obuku. Kako ratar, tako i lugari imaju se u prvom redu izobraziti svaki za svoj budući poziv.

Osim toga je iskustvo kod drugih naprednih naroda pokazalo, da trajanje obuke u lugarnicama više od jedne godine dana, jest manje korisno, nego li štetno. Iz ovih kao i finansijskih razloga, bolje je u početku najprije početi sa tečajevima, a kasnije prema potrebi iste proširiti na stalne lugarnice u trajanju od godine dana. Tečajevi od 6 mjeseci trajanja obuke bili bi podesniji od zajedničke obuke na ratarnicama. U privremenim invalidskim lugarskim tečajevima, koji su trajali samo 3 mjeseca i gdje je bilo analfabeta, polučio je šumarnik brodske imovne općine g. O. pl. Agić kao učitelj, svak puta vrlo dobre uspjehe.

Za specifički naše prilike i potrebe imala bi se uporedno otvoriti dva tečaja od 6 mjeseci trajanja obuke, i to jedan u području lisnatog drveća (u Novoj Gradiški ili Požegi), a

drugi u području četinjavog drveća i za pošumljenje Krasa u Ogulinu ili Gospicu.

Član Albin Leuštek zagovara predlog člana B. Kosovića.

Član Marino de Bona preporuča predlog člana Dra Nenadića.

Član Viktor Bönni spominje, da unapred ne možemo znati i odrediti broj lugarskih škola obzirom na novo proširenje države.

Član Carmelo pl. Zajc drži da se pitanje prepusti odboru.

Član se Dr. Nenadić tomu protivi.

Napokon na upit predsjednika, koji se od gornjih dvaju predloga prima, izjavljuje se skupština za predlog člana Dra Nenadića za ustrojenje samostalnih lugarskih tečajeva.

4. Član Vilim Dojković* razlaže stručno i temeljito postupak pri izradbi novog šumskog zakona i predlaže na prihvat slijedeće rezolucije: šumarsko društvo umoljava vladu:

a) da izvoli pozvati zem. gospodarska društva neka nečaseći uzmu u pretres pitanje o uređenju i ameliorizanju seoskih pašnjaka, ne samo za to, što je rješenje tog pitanja sa stajališta gospodarstvenog razvijatka našeg seljaka potrebno, nego i za to, što od valjanog rješenja tog pitanja ovisi i uređenje pitanja o šum. paši, pošumljenju krasa i t. d. Svoje predloge neka označena društva u tom predmetu u svrhu zakonskog uređenja podnesu zem. vlasti u neprekoračenom roku od 6 mjeseci;

b) da izvoli pozvati šumarski odsjek, neka nečaseći pristupi ustanovljenju oficijelnih novčanih prihodnih skrižaljka, da se na taj način priberu podaci nužni za rješavanje važnih računskih operacija, a naročito za brzo i pravedno ustanovljenje šumsko-odštetnih iznosa, prouzročenih oštećenjem branjevina, i

c) da u povjerenstvo za agrarnu reformu pozove po jednog šumara iz privatne, državne, imovno-općinske i zemaljske šumarske službe, u svrhu da ondje svojim znanjem i iskustvom doprinesu sretnom rješenju pitanja označene naravi.

Sve tri rezolucije skupština jednoglasno prihvata.

5. Član Srećko Mayer** vrlo zanimivo raspravlja o budućoj organizaciji šumske uprave u državi SHS, te predlaže: a) Sve šume bez razlike vlasništva prelaze u stru-

* Vidi cijelo razlaganje otvara.

** Vidi cijelu raspravu otvara.

kovnu upravu države, koja se uprava imade tako organizovati, da se na svakih 10.000 ha osnuje po jedan državni šum. kotar, na 8—10 kotara po jedno nadzorništvo, a na 5 nadzorništva po jedno šum. ravnateljstvo. Svi ovi uredi imadu biti samostalni, od političke uprave neovisni, a moraju položaj upravitelja u materijalnom pogledu tako osjegurati, da može sve svoje fizične i duševne sile posvetiti isključivo šum. poslovima. — b) Ustraja se visoka škola za gospodarstvo sa karakterom sveučilišta sa 4 fakulteta, i to za šumarstvo, gospodarstvo, rudarstvo i veterinu. Uz šumarski fakultet ustraja se 15—20 pokušališta sa svrhom, da unapređuju šumarsku znanost. — c) Šumarsko se društvo imade reorganizovati u smjeru, da svojim članovima, kao i njihovim obiteljima bude korisno na taj način da se 1) ustroji jedna čitaonica, koja će u određeno vrijeme otvorena biti, te stati članovima na raspolaganje. Ovu čitaonicu mogu rabiti bez ograničenja i slušatelji šumarstva. Uopće bi društvo moralo stupiti u uži doticaj sa slušateljima šumarstva; 2) ustroje prolazni stanovi za članove društva, koje će ovi moći rabiti u stanovitim prilikama; 3) ustroji konvikt za djecu članova, koja djeca polaze srednja ili slična učilišta.

Tajnik Antun Kern javlja rezultat izbora.

Izabrani su za

predsjednika	Bogoslav Kosović	sa 77 glasova
I. potpredsjednika	Dragutin Trötzer	„ 71 glasom
II. „	Andrija Koprić st.	„ 77 glasova
tajnika	Srećko Mayer	„ 75
blagajnika	Ljudevit Szentgyörgyi	„ 43 glasa.

U odbor:

1. Dr. Andrija Petračić	sa 77 glasova
2. Dr. Gjuro Nenadić	„ 77 „
3. Dr. Andro Levaković	„ 77 „
4. Dr. Aleksander Ugrenović	„ 76 „
5. Jovo Metlaš	„ 75 „
6. Josip Heckner	„ 74 glasa
7. Mihovil Markić	„ 74 „
8. Andrija Perušić	„ 72 „
9. Rudolf Maraković	„ 70 glasova
10. Rudolf Erny	„ 66 „
11. Hinko Bregna	„ 64 glasa

12. Stjepan Šimić	sa 60 glasova
13. Svetozar Šolc	" 56 "
14. Stjepan Ferenčić	" 43 glasa
15. Vladimir Ciganović	" 38 glasova.

Blagajnik Ljudevit Szentgyörgyi zahvaljuje na izboru, pa je blagajnikom izabran član Šandor pl. Lajer, koji je iza Szentgyörgyi-a dobio najviše glasova i to 32 glasa.

Novo se predsjedništvo zahvaljuje na povjerenju, obećaje sve sile uložiti za napredak društva, te predsjednik Bogoslav Kosović zauzimlje uz sveopće odobravanje svoje mjesto, da vodi dalje tok skupštine.

Član Dr. Andrija Petračić predlaže da se poradi na tom, da vlada stavi na dopust tajnika, dok obavlja tajnički posao, tako da bude isti sasvim neovisan i lih za šumarsko društvo određen.

Predlog jednoglasno primljen.

Član Albin Leuštek predlaže da društvo samo preuzme zdavanje „Šumar. koledara“, a ne privatnik da ga, kao do sada izdaje.

Zaključak nije nikakav stvoren.

Prelazi se na prekinutu raspravu triju predloga člana Srećka Mayera, pa član Antun Kern izjavlja, da je predlog preuranjen, jer neznamo kakova će biti država, federalivna ili ujedinjena. Do sada su bile tri inštancije, a po predlogu se traže četiri, što bi oteščavala u velike i onako već sada spori posao. Prije moramo znati kakav će biti ustav. Već tim diramo u privatno vlastništvo, kad se priv. posjedniku izdaje drvo u drugoj šumi. Treba tome temeljito i svestrano proučavanje i s toga predlaže, da se izabere pododbor lih za to, koji će proučiti pitanje, ako je ono već sada zrelo. Predlagač bi mogao povući predlog i smatrati ga predavanjem ili protivno neka se odbor za to izabere.

Član Viktor Bônell predlaže, da se čitavo Mayerovo razglabanje, kao i sam predlog dade tiskati u prvom „Šumarskom listu“ i da se sve skupa podnese ministru na eventualnu uporabu.

Član Srećko Mayer odgovara članu Antunu Kernu, da je pitanje zrelo, pa ne smijemo čekati dok nas agrarci preteku i diktiraju svoje ciljeve. Društvo samo u ovo doba neka odlučno pokroči, a ne da nas drugi preteku. Privatnik

će šumu uništiti, ako se to odmah ne riješi. Mi smo pozvani da se za buduća pokoljenja pobrinemo. Glavno je da imamo drva, a kako ćemo drvo privatnom vlasniku prevesti, sporedno je pitanje. Prigovara se, da ustav nije još riješen, nu težnja je nas sviju da budemo ujedinjeni, pa ako su financije, željeznice zajedničke, biti će i šume takove. Tražimo, da uprava bude zajednička, jer u tom će biti naša snaga i naša korist. Kao stručnjaci moramo učiniti našu dužnost, a političari neka onda rade kako hoće. Ovi će već i stručnjake za savjet tražiti.

Član Ante Kern replicira, da šumar. društvo mora svaku stvar dobro promisliti, a da mu se ne prigovori neznanje. Danas govoriti o starim sistemima nije doba. Modificirajmo predlog, da šumar. društvo traži podržavljanje šuma, a potankosti neka se kasnije obave.

Član Dr. Andrija Petračić istog je mnijenja i neka se pitanje još jednom na odborskoj sjednici raspravi, redigira i onda iznese.

Član Viktor Bönnel spominje, da je mislio sa svojim predlogom, da se ministra upozori na mnijenje šumarskog društva i da bi mu Mayerovo predavanje bilo direktivom.

Član Dr. Gjuro Nenadić pridružuje se predlogu Dra. Petračića.

Predlagač Srećko Mayer primjećuje, da je sam u predavanju već istaknuo, da će drugovi stvar urediti i odrediti, pa je i on za predlog Dr. Petračića, koji predlog skupština jednoglasno prima. te ovime odpada predlog člana Bönela.

6. Član Gašo Vac govorи o uređenju lugara zem. zajednica i šumarijama, te stavlja slijedeće predloge: a) Imade se odmah urediti zakonitim ili naredbenim putem lugar. pitanje naših zemlj. zajednica; b) staviti predlog vldi, da doneše kratku zakonsku osnovu u smislu, da se još god. 1919. uvedu šumski uredi ili šumarije, kao što su one imovnih općina i drž. šum. uprave. Do zakonitog uređenja može se to naredbenim putem učiniti.

Predlozi su po skupštini primljeni sa ispravkom člana Ante Kerna, da se to protegne ne samo na šume bivšeg provincijala, već i na sve šume zemlj. zajednica.

7. Član Gašo Vac pritužuje se, što su njegovi predlozi o preteriranju, proganjanju šumara i segregaciji šuma po

odboru odbijeni, pa se pozivlje na skupštinu da dozvoli raspravu o njima.

Bivši tajnik Antun Kern izjavlja, da odbor nije mogao znati o čemu se radi po Vacovoj brzjavci, koja i onako nije na vrijeme stigla. Predlaže, da se prije raspravi dnevni red, a kasnije neka skupština odluči o pitanju.

Skupština dozvoljava članu Vacu, da predloge obrazloži, pa isti predlaže:

a) Najviša vlast imade odrediti, da se u Hrvatskoj i Slavoniji obnove u bivšem provincijalu sve urbarske parnice, pak gdje se ustanovi, da je narod t. j. selo i urbar. općina prikraćena na šumskoj kompetenciji, to neka se od postojeće vlastel. šume odcijepi toliki dio, u koliko je doćišna zem. zajednica prikraćena. Koje selo ili stara urb. općina nije ništa dobila, imade joj se sada ponovnom segregacijom dopitati potrebiti dio od vlastelinske šume. Isto tako neka se novo nastalim selima (naseljenicima) od vlastel. šume dade potrebiti dio šume.

b) U bivšoj krajini imade se istražiti, kako su razdijeljene bivše carske šume, a tada kako su nastale pojedine imovne općine i državne šume. Koje su imovne općine tom segregacijom prikraćene, imade im se iz sadanjih naših državnih šuma dopitati manjkajući dio ponovnom segregacijom i priklopiti sadanjem posjedu.

Lička imovna općina imade se osnovati. Prema povećanom posjedu, ima se onda preuređiti i stari katalog pravoužitnika, te uređiti prema novo nastalim odnošajima. Šumarsko društvo neka po svojem odboru izradi predstavku u tom smislu na držav. sabor kraljevstva SHS.

Član Dr. Andrija Petračić predlaže, da se oba predloga prepuste odboru, koji će ih izraditi sa Mayerovim predlogom. Primljeno.

8. Član Gašo Vac o preterivanju šumar. činovnika predlaže, da se po godinama službe rangiraju svi u X. IX. i VIII. razredu, t. j. oni, koji služe kod kotara i županija, jer su ovi bili i preterirani. Ovaj predlog neka se uputi odboru. Prima se.

9. Član Gašo Vac čita dekret kot. oblasti Ivanec od 3. 11. pr. g. br. 9011, velikog župana u Varaždinu od 3. 11. pr. g. br. 86 res., odredbu bana br. 5194 pr. od 30. 10.

pr. g. kojom se on Vac imade uputiti šumar. odsjeku u Zagreb, gdje u opće nisu o tome ništa znali. Zaista je na taj način bio nekoliko dana interniran u Zagrebu.

Predlaže, da se svi slični slučajevi proti šumarima istraže, da se tada predsjedništvo i odbor zauzmu za svoje članove na najvišem mjestu, a da se u buduće takova šta ne dogodi; da se uvrijedjenim šumarima za sve nepravde dade zadovoljština, a krivci kazne. Prouzročene troškove neka dotični tužitelj i denuncijant naknadi.

Predlog je po škupštini upućen odboru.

10. Član Nikola Pleša povlači sve svoje predloge obzirom na poodmaklo doba i što je mnogo već toga sličnoga kod drugih predloga razpravljeno. Jedino predlaže, da se članu Dr. Andriji Petračiću izrazi zapisnička hvala, što je uveo česte sastanke šumara i što se zauzeo za njihov kollegijalni saobraćaj. Prima se.

Pošto je dnevni red iscrpljen, predsjednik zaključuje skupštinu, zahvaljujući se velikom odzivu, ozbiljnosti i ljubavi, kojom su rasprave tekle. Hvali starom odboru za rad, kojeg je uložio za dobrobit društva. Ističe živu želju, da bi se na slijedećoj skupštini sastali sa braćom Srbima i Slovincima iz države SHS. i proveli ujedinjenje, za koje smo se danas izjavili.

Predlaže, da se za ovjerovljenje ovog zapisnika izaberu g. g. Carmelo pl. Zajc i Dragutin Polaček, što skupština jednoglasno prima uz topli poklik „Živio predsjednik“.

Zaključeno i podpisano.

B. Kosović,
predsjednik.

Hinko Nagler,
perovoda.

Dragutin Polaček. Carmelo pl. Zajc.

Njegovo Visočanstvo nasljednik prijestolja regent Aleksandor odasao je na predsjednika društva Bogoslava Kosovića ovaj odgovor na pozdravni brzjav šumarskog društva:

Blagodarim na vašem pozdravu. Sve sile moramo ujediniti, da izgradimo sretnu i jaku našu jugoslavensku državu. Uvjeravam vas, da će moja vlada osobitu pažnju prikloniti uređenju naših šuma, iz kojih mora narod i država crpsti snagu.

Primite izraz moje kraljevske naklonosti.

Aleksandar.

Gospodin ministar za šume i rude dr. Mehmed Spaho odgovorio je na brzjavnu čestitku i pozdrav izvanredne skupštine ovim brzjavom:

Predsjedništvu Hrv. slav. šumarskog društva
u Zagrebu.

Primite moju najsrdačniju zahvalu na pozdravu, poslanom mi povodom mog imenovanja ministrom za šume i rude sa izvanredne skupštine, vašeg društva. Smatram svojom glavnom zadaćom, do gospodarenje našim šumama, ovim vrlo važnim dijelom našeg nacionalnog imetka, što više podignem, a poboljšanje staleških odnošaja šumarskog osoblja, na čiju djełotvornu pomoć u veliko računam, bit će mi uvijek osobitom brigom.

Ministar za šumarstvo i rudarstvo:
dr. Spaho.